

ხელშეკრულება სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ N 3/459 ტ

წინამდებარე ხელშეკრულება დაიდო 2019 წლის 30 აგვისტოს, ერთი მხრივ სსიპ „საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო“ (შემდგომში „შემსყიდველი“) წარმოდგენილი მისი გენერალური დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლის პაატა გაფრინდაშვილის სახით და მეორეს მხრივ, სსიპ აჭარის მუზეუმი (შემდგომში „მიმწოდებელი“) წარმოდგენილი მისი დირექტორის სულხან ოქროპირიძის სახით, „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის და პრეტენდენტის სატენდერო წინადადების საფუძველზე.

შემსყიდველმა ჩაატარა ელექტრონული ტენდერი (სატენდერო განცხადების ნომერი NAT190015892) აჭარის მეტალურგიული კერების არქეოლოგიური კვლევითი მომსახურების შესყიდვაზე (CPV კოდი 71351914), რომელშიც გამარჯვებულად მიჩნეული იქნა მიმწოდებლის სატენდერო წინადადება, რომლის თანახმად მიმწოდებელმა აიღო ვალდებულება განახორციელოს მომსახურება შემდეგ თანხაზე 19 996,30 (ცხრამეტი ათას ცხრას ოთხმოცდათექვსმეტი ლარი და 30 თეთრი) ლარი ყველა გადასახადის ჩათვლით დღგ-ს გარეშე (შემდგომში „ხელშეკრულების ღირებულება“).

1. გამოყენებული ტერმინების განმარტებები

ხელშეკრულებაში გამოყენებულ ტერმინებს აქვთ შემდეგი მნიშვნელობა:

- 1.1 „ხელშეკრულება სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ“ (შემდგომ – „ხელშეკრულება“) – შემსყიდველ ორგანიზაციასა და ტენდერში გამარჯვებულ პრეტენდენტს შორის დადებული ხელშეკრულება, რომელიც ხელმოწერილია მხარეთა მიერ, მასზე თანდართული ყველა დოკუმენტით და დამატებებით და ასევე მთელი დოკუმენტაციით, რომლებზეც ხელშეკრულებაში არის მინიშნებები.
- 1.2 „ხელშეკრულების ღირებულება“ ნიშნავს საერთო თანხას, რომელიც უნდა გადაიხადოს შემსყიდველმა ორგანიზაციამ მიმწოდებლის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების სრული და ზედმიწევნით შესრულებისათვის;
- 1.3 „შემსყიდველი ორგანიზაცია“ (შემდგომ „შემსყიდველი“) ნიშნავს ორგანიზაციას (დაწესებულებას), რომელიც ახორციელებს შესყიდვას;
- 1.4 „მიმწოდებელი“ ნიშნავს პირს, რომელმაც მოიპოვა გამარჯვება ტენდერში და უზრუნველყოფს მომსახურების გაწევას სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ მოცემული ხელშეკრულების ფარგლებში;
- 1.5 „დღე“, „კვირა“, „თვე“ ნიშნავს კალენდარულ დღეს, კვირას, თვეს.

2. შესყიდვის ობიექტი

2.1 შესყიდვის ობიექტია აჭარის მეტალურგიული კერების არქეოლოგიური კვლევითი მომსახურება, რომელიც განისაზღვრება ტექნიკური დავალების შესაბამისად, შესყიდვის ობიექტის ტექნიკური დავალება და ხარჯთაღრიცხვა თან ერთვის ხელშეკრულებას და წარმოადგენს მის განუყოფელ ნაწილს (იხ. დანართი 1 და დანართი 2).

3. ხელშეკრულების შესრულების კონტროლი

- 3.1 შემსყიდველს ან მის წარმომადგენლებს უფლება აქვთ ხელშეკრულების შესრულების ნებისმიერ ეტაპზე განახორციელოს კონტროლი მიმწოდებლის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებაზე და განახორციელოს მომსახურების ხარისხის პერიოდული ინსპექტირება.
- 3.2 მიმწოდებელი ვალდებულია საკუთარი რესურსებით უზრუნველყოს შემსყიდველი კონტროლის (ინსპექტირების) ჩატარებისათვის აუცილებელი პერსონალით, ტექნიკური საშუალებებით და სხვა სამუშაო პირობებით. იმ შემთხვევაში, თუ შემსყიდველი კონტროლის (ინსპექტირების) მიზნით გამოიყენებს საკუთარ ან მოწვეულ პერსონალს, მის შრომის ანაზღაურებას უზრუნველყოფს თვით შემსყიდველი.
- 3.3 მიმწოდებელი ვალდებულია საკუთარი ხარჯებით უზრუნველყოს კონტროლის (ინსპექტირების) შედეგად გამოვლენილი ყველა დეფექტის ან ნაკლის აღმოფხვრა.
- 3.4 ამ მუხლის არც ერთი პუნქტი არ ათავისუფლებს მიმწოდებელს მოცემული ხელშეკრულების სხვა ვალდებულებებისაგან.
- 3.5 მიმწოდებლის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების კონტროლს შემსყიდველის მხრიდან განახორციელებს სსიპ „საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო“ თანამშრომლები: კონსტანტინე ფიცხელაური, ლალი ახალაია, გიორგი ხაბურზანია.

4. მომსახურების გაწევის პირობები და ვადები

- 4.1 წარმოდგენილი პირობებისა და ვადების ფარგლებში მიმწოდებელმა საბოლოო პროდუქციის სახით შემსყიდველს უნდა გადასცეს არქეოლოგიური კვლევის ჩატარების შედეგები ტექნიკური დავალების შესაბამისად.
- 4.2 არქეოლოგიური მომსახურების შესრულების ადგილია აჭარის მეტალურგიული კერების ტერიტორია.
- 4.3 შესრულებულ სამუშაოთა ანგარიშის ჩაბარების საბოლოო ვადაა ხელშეკრულების გაფორმებიდან არაუგვიანეს 2019 წლის 1 ნოემბრისა.

5. შესყიდვის ობიექტის მიღება-ჩაბარების წესი

- 5.1. მიმწოდებელი ატყობინებს შემსყიდველს მომსახურების დასრულების შესახებ.
- 5.2. გაწეული მომსახურების მიღება განხორციელდება მომსახურების გაწევის შემდეგ, მხარეთა მიერ შედგენილი

მიღება-ჩაბარების აქტის საფუძველზე (შემსყიდველის მხრიდან მიღება-ჩაბარების აქტების გაფორმებაზე უფლებამოსილ პირ(ებ)ს წარმოადგენენ წინამდებარე ხელშეკრულების პირობების 3.5 მუხლში მითითებული პირები).

5.3. შემსყიდველი ამოწმებს მიმწოდებლის მიერ გაწეული მომსახურების სრულყოფილებას, მიმწოდებლის მიერ შესაბამისი დოკუმენტების წარმოდგენის დღიდან 10 (ათი) დღის ვადაში.

5.4. არქეოლოგიური მომსახურების დასრულების შემდგომ ხელშეკრულების 3.5 მუხლში აღნიშნული პირების მიერ შემოწმების შედეგად შედგება შესაბამისი დასკვნა და მიღება-ჩაბარების აქტი.

5.5. თუ გაწეული მომსახურება არ შეესაბამება წინამდებარე ხელშეკრულების პირობებს, შემსყიდველი დადგენილი წესის შესაბამისად მიმწოდებელთან ერთად ან მის გარეშე ადგენს აქტს.

5.6. მიმწოდებელი ვალდებულია წუნის (დეფექტების) აღმოჩენის შესახებ შესაბამისი აქტის გაფორმებიდან 10 (ათი) დღის ვადაში აღმოფხვრას ინსპექტირების შედეგად აღმოჩენილი დეფექტები.

5.7. თუ შემსყიდველმა გაწეული მომსახურება შეაფასა წუნით, დასრულებულად ჩაითვლება მომსახურება დეფექტების აღმოფხვრის შემდეგ.

5.8. შესყიდვის ობიექტის მიღება განხორციელდება მხარეთა მიერ შედგენილი მიღება-ჩაბარების აქტ(ებ)ის საფუძველზე (შემსყიდველის მხრიდან მიღება-ჩაბარების აქტ(ებ)ის გაფორმებაზე უფლებამოსილ პირ(ებ)ს წარმოადგენენ წინამდებარე ხელშეკრულების პირობების 3.5 მუხლში მითითებული პირები).

5.9. მიღება-ჩაბარების აქტების გაფორმების პარალელურად, მიმწოდებელი ვალდებულია წარმოუდგინოს შემსყიდველს შესაბამისი საგადასახადო დოკუმენტაცია (მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად).

6. ანგარიშსწორება

6.1 ანგარიშსწორება მოხდება ლარებში.

6.2 გადახდის ფორმა – უნაღდო.

6.3 ანგარიშსწორება მოხდება ეტაპობრივად, მიღება-ჩაბარების აქტ(ებ)ის და ინსპექტირების დადებითი დასკვნის გაფორმებისა და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული შესაბამისი საგადასახადო დოკუმენტაციის წარდგენიდან 30 (ოცდაათი) კალენდარული დღის ვადაში.

6.4. წინასწარი ანგარიშსწორების შემთხვევაში მიმწოდებელი ვალდებულია, წარმოადგინოს ავანსის სახით გადასახდელ თანხაზე საავანსო საბანკო გარანტია (არაუმეტეს ხელშეკრულების საერთო ღირებულების 30%), რომლის მოქმედების ვადა 60 (სამოცი) დღით უნდა აღემატებოდეს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ობიექტის მიწოდების ვადას. საავანსო თანხის გადახდა მოხდება შესაბამისი საბანკო გარანტიის წარმოდგენის დღიდან არაუგვიანეს 10 (ათი) სამუშაო დღის ვადაში.

7. ფასები

7.1 მიმწოდებლის მიერ დაფიქსირებული გასაწევი მომსახურების ფასი წარმოადგენს ხელშეკრულების ღირებულებით პარამეტრებს.

7.2 ხელშეკრულების ღირებულებითი პარამეტრების შეცვლა ხელშეკრულების მოქმედების მთელი პერიოდის განმავლობაში დაუშვებელია.

7.3 ხელშეკრულების ღირებულებითი პარამეტრების შეცვლა დასაშვებია მხარეთა შეთანხმებით.

7.4 ხელშეკრულების ღირებულებითი პარამეტრების შეცვლა დაუშვებელია, თუ ამ ცვლილებების შედეგად იზრდება ჯამური ღირებულება ან უარესდება ხელშეკრულების პირობები შემსყიდველი ორგანიზაციისათვის, გარდა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 398-ე მუხლით დადგენილი შემთხვევებისა.

7.5 საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 398-ე მუხლით გათვალისწინებული პირობების დადგომის შემთხვევაში, დაუშვებელია სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ ხელშეკრულების ჯამური ღირებულების 10%-ზე მეტი ოდენობის გაზრდა.

8. მხარეთა უფლება-მოვალეობანი

8.1. შემსყიდველი და მიმწოდებელი მოქმედებენ საქართველოს კანონმდებლობის სრული დაცვით.

8.2 შემსყიდველი ვალდებულია:

8.2.1. დროულად და კეთილსინდისიერად შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები;

8.2.2. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მომსახურების გაწევისას აცნობოს მიმწოდებელს ყველა განსაკუთრებული გარემოებების წარმოშობის შესახებ;

8.2.3. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების შესაბამისად აუნაზღაუროს მიმწოდებელს გაწეული მომსახურების ღირებულება.

8.3. შემსყიდველს უფლება აქვს:

8.3.1. განახორციელოს კონტროლი და ზედამხედველობა მიმწოდებლის მიერ ხელშეკრულებების პირობების დაცვაზე;

8.3.2. განახორციელოს კონტროლი შესაბამისი დოკუმენტაციის შედგენისას;

8.3.3. მიიღოს მიმწოდებლისგან სათანადო წესით გაფორმებული დოკუმენტაცია.

8.3.4. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად შეაჩეროს ან შეწყვიტოს სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ დადებული ხელშეკრულების მოქმედება, თუ მიმწოდებლის მიერ წარმოდგენილი საკვალიფიკაციო მონაცემები ყალბი აღმოჩნდება;

8.4. მიმწოდებელი ვალდებულია:

8.4.1. დროულად და კეთილსინდისიერად შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები;

8.4.2. მიმწოდებელი ვალდებულია ხელშეკრულების გაფორმებისთანავე, არქეოლოგიური სამუშაოების დაწყებამდე გადაიხადოს სანებართვო მოსაკრებელი არქეოლოგიური სამუშაოების ნებართვის მისაღებად 50 (ორმოცდაათი) ლარის ოდენობით, არქეოლოგიური სამუშაოების პროექტთან ერთად დააილოს შესაბამისი ნებართვა ხელშეკრულების გაფორმებიდან 3 (სამი) სამუშაო დღის განმავლობაში, წინააღმდეგ შემთხვევაში შემსყიდველი იტოვებს უფლებას ცალმხრივად შეწყვიტოს ხელშეკრულება.

8.4.3. დააკმაყოფილოს შემსყიდველის მოთხოვნა დამატებითი მონაცემების წარმოდგენის შესახებ კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

8.4.4. დოკუმენტაციაზე რაიმე შენიშვნების აღმოჩენის შემთხვევაში შეტყობინების მიღებისთანავე აღმოფხვრას იგი, შემსყიდველის მხრიდან რაიმე დამატებითი დანახარჯების გაწევის გარეშე;

8.5 დოკუმენტაცია წარადგინოს ტექნიკური დავალებით განსაზღვრულ ფორმატში.

8.6. მიმწოდებელს უფლება აქვს:

8.6.1. მოსთხოვოს შემსყიდველს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების შესაბამისად გაწეული მომსახურების ღირებულების ანაზღაურება.

9. ხელშეკრულებაში ცვლილებების შეტანა

9.1 არავითარი გადახრა ან ცვლილება ხელშეკრულების პირობებში არ დაიშვება ორივე მხრის მიერ ხელმოწერილი წერილობითი შესწორებების გარდა.

9.2 თუ რაიმე წინასწარ გაუთვალისწინებელი მიზეზების გამო წარმოიშობა ხელშეკრულების პირობების შეცვლის აუცილებლობა, ცვლილებების შეტანის ინიციატორი ვალდებულია წერილობით შეატყობინოს მეორე მხარეს შესაბამისი ინფორმაცია.

9.3 ნებისმიერი ცვლილება, რომელსაც მოჰყვება ხელშეკრულების ფასის გაზრდა ან შემსყიდველისათვის პირობების გაუარესება, დაუშვებელია გარდა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 398-ე მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევებისა „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის და წინამდებარე ხელშეკრულების მოთხოვნათა გათვალისწინებით.

9.4 ხელშეკრულების პირობების ნებისმიერი ცვლილება უნდა გაფორმდეს ხელშეკრულების დანართის სახით, რომელიც ჩაითვლება ხელშეკრულების განუყოფელ ნაწილად.

10. უფლებების გადაცემა

10.1 მიმწოდებელმა შემსყიდველის წინასწარი წერილობითი თანხმობის გარეშე, არც მთლიანად და არც ნაწილობრივ არ უნდა გადასცეს მოცემული ხელშეკრულებით არსებული თავისი ვალდებულებები მესამე პირს.

11. ხელშეკრულების პირობების შეუსრულებლობა

11.1. ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის ან შესრულების ვადის გადაცილებისათვის დამრღვევ მხარეს დაეკისრება პირგასამტეხლოს გადახდა, ყოველ გადაგადაცილებულ დღეზე ხელშეკრულების ღირებულების 0.3%-ის ოდენობით.

11.2 ხელშეკრულების არაჯეროვნად შესრულებისას ინსპექტირების ჯგუფის მიერ წუნის (დეფექტების) აღმოჩენის შემთხვევაში საჯარიმო სანქციების ათვლა მოხდება შესაბამისი აქტის გაფორმების თარიღიდან.

11.3 იმ შემთხვევაში, თუ დაკისრებული პირგასამტეხლოს ჯამური თანხა გადააჭარბებს ხელშეკრულების ღირებულების 5 (ხუთი) პროცენტს, შემსყიდველი იტოვებს უფლებას შეწყვიტოს ხელშეკრულება.

11.4 საჯარიმო სანქციების გადახდა არ ათავისუფლებს მიმწოდებელს ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებისგან.

12. ხელშეკრულების შეწყვეტა მისი პირობების შეუსრულებლობის გამო

12.1 მიმწოდებლის მიერ ხელშეკრულების პირობების შეუსრულებლობის შემთხვევაში შესყიდველს შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება ხელშეკრულების სრული ან მისი ცალკეული პირობის მოქმედების შეწყვეტის შესახებ.

12.2 ხელშეკრულების ცალკეული პირობების მოქმედების შეწყვეტა არ ათავისუფლებს მხარეებს დანარჩენი ვალდებულებების შესრულებისაგან.

12.3 ხელშეკრულების შეწყვეტა პირობების დარღვევის გამო არ ათავისუფლებს მიმწოდებელს ხელშეკრულების შეუსრულებლობისათვის გათვალისწინებული პასუხისმგებლობისაგან.

12.4 შემსყიდველს შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ აგრეთვე:

ა) თუ შემსყიდველისათვის ცნობილი გახდა, რომ მისგან დამოუკიდებელი მიზეზების გამო იგი ვერ უზრუნველყოფს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას;

ბ) მიმწოდებლის გაკოტრების შემთხვევაში;

გ) თუ მისთვის ცნობილი გახდება, რომ მიმწოდებლის საკვალიფიკაციო მონაცემების დამადასტურებელი დოკუმენტები ყალბი აღმოჩნდება;

დ) საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა შემთხვევებში.

12.5 ამ მუხლის მე-5 პუნქტში მითითებულ შემთხვევებში შემსყიდველი ვალდებულია აუნაზღაუროს მიმწოდებელს ფაქტიურად გაწეული მომსახურების ღირებულება.

12.6 შემსყიდველი უფლებამოსილია მთლიანად ან ნაწილობრივ ცალმხრივად შეწყვიტოს ხელშეკრულება, თუკი

მიმწოდებლის მხრიდან შესყიდვის ობიექტის მიწოდების ვადების დარღვევის პერიოდი აღემატება 15 კალენდარულ დღეს.

13. ფორს-მაჟორი

13.1 ხელშეკრულების დამდები რომელიმე მხარის მიერ ხელშეკრულების პირობების შეუსრულებლობა არ გამოიწვევს საჯარიმო სანქციების გამოყენებას და ხელშეკრულების შესრულების გარანტიის დაუბრუნებლობას, თუ ხელშეკრულების შესრულების შეფერხება ან მისი ვალდებულებების შეუსრულებლობა არის ფორს-მაჟორული გარემოების შედეგი.

13.2 ამ მუხლის მიზნებისათვის „ფორს-მაჟორი“ ნიშნავს მხარეებისათვის გადაულახავ და მათი კონტროლისაგან დამოუკიდებელ გარემოებებს, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული შემსყიდველისა და/ან მიმწოდებლის შეცდომებსა და დაუდევრობასთან და რომლებსაც გააჩნია წინასწარ გაუთვალისწინებელი ხასიათი. ასეთი გარემოება შეიძლება გამოწვეული იქნას ომით, სტიქიური მოვლენებით, ეპიდემიით, კარანტინით და საქონლის მიწოდებაზე ემბარგოს დაწესებით, საბიუჯეტო ასიგნებების მკვეთრი შემცირებით და სხვა.

13.3 ფორს-მაჟორული გარემოებების დადგომის შემთხვევაში ხელშეკრულების დამდებმა მხარემ, რომლისთვისაც შეუძლებელი ხდება ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება, დაუყოვნებლივ უნდა გაუგზავნოს მეორე მხარეს წერილობითი შეტყობინება ასეთი გარემოებების და მათი გამოწვევი მიზეზების შესახებ. თუ შეტყობინების გამგზავნი მხარე არ მიიღებს მეორე მხარისაგან წერილობით პასუხს, იგი თავისი შეხედულებისამებრ, მიზანშეწონილობისა და შესაძლებლობისა და მიხედვით აგრძელებს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას და ცდილობს გამოწვევის ვალდებულებების შესრულების ისეთი ალტერნატიული ხერხები, რომლებიც დამოუკიდებელი იქნებოდნენ ფორს-მაჟორული გარემოებების ზეგავლენისაგან.

14. სადაო საკითხების გადაწყვეტა

14.1 შემსყიდველმა და მიმწოდებელმა ყველა ღონე უნდა იხმაროს, რათა პირდაპირი არაოფიციალური მოლაპარაკებების პროცესში შეთანხმებით მოაგვარონ ყველა უთანხმოება და დავა, წარმოქმნილი მათ შორის ხელშეკრულების ან მასთან დაკავშირებული სხვა კომპონენტის ირგვლივ.

14.2 თუ ასეთი მოლაპარაკების დაწყებიდან 30 (ოცდაათი) დღის განმავლობაში შემსყიდველი და მიმწოდებელი ვერ შეძლებენ სადაო საკითხის შეთანხმებით მოგვარებას, ნებისმიერ მხრეს დავის გადაწყვეტის მიზნით შეუძლია დადგენილი წესის და მიხედვით მიმართოს საქართველოს სასამართლოს, თუ ხელშეკრულების პირობებში სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

15. გამოყენებული სამართალი

15.1 ხელშეკრულება დადებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და ინტერპრეტირებული იქნება საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით.

16. შეტყობინება

16.1 ნებისმიერი შეტყობინება, რომელსაც ერთი მხარე, ხელშეკრულების შესაბამისად, უგზავნის მეორე მხარეს, გაიგზავნება წერილის, ტელექსის ან ფაქსის სახით, ორიგინალის შემდგომი წარმოდგენით, ხელშეკრულებაში მითითებული მეორე მხარის მისამართზე.

16.2 შეტყობინება შედის ძალაში ადრესატის მიერ მისი მიღების დღეს ან შეტყობინების ძალაში შესვლის დადგენილ დღეს, იმის მიხედვით, თუ ამ თარიღებიდან რომელი უფრო გვიან დგება.

17. გადასახადები და დაბეგრა

17.1 უცხოელი მიმწოდებელი პასუხს აგებს მომსახურების გაწევასთან დაკავშირებული ყველა იმ გადასახადის, მოსაკრებლების და სხვა გადასახდელების გადახდაზე, რომლებიც გადასახდელია საქართველოს ფარგლებში და მის გარეთ.

17.2 ადგილობრივი მიმწოდებელი პასუხს აგებს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი გადასახადების, მოსაკრებლების და სხვა გადასახდელების გადახდაზე, თუ ხელშეკრულების პირობებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

18. ხელშეკრულების მოქმედების ვადა

18.1 წინამდებარე ხელშეკრულება ძალაშია მხარეთა მიერ ხელშეკრულების ხელის მოწერის დღიდან, 2020 წლის 31 იანვრის ჩათვლით.

19. სხვა პირობები

19.1 არც ერთ მხარეს არა აქვს უფლება გადასცეს მესამე პირს თავისი უფლებები და მოვალეობები, მეორე მხარის წერილობითი თანხმობის გარეშე.

19.2 მესამე პირთან ურთიერთობაში მხარეები მოქმედებენ თავიანთი სახელით, ხარჯებითა და რისკით.

19.3 ხელშეკრულება შედგენილია ქართულ ენაზე, ელექტრონული ფორმატით, რომლის ამონაბეჭდი არის ელექტრონული დოკუმენტის ასლი და მას ელექტრონული დოკუმენტის თანაბარი იურიდიული ძალა აქვს. ელექტრონული დოკუმენტი ინახება ხელმოწერ მხარეებთან. ხელშეკრულებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი მიმოწერა შესრულებული უნდა იყოს ქართულ ენაზე.

19.4 გამარჯვებული პრეტენდენტის მიერ წარმოდგენილი სატენდერო წინადადება და დანართები თან ერთვის

ხელშეკრულებას და წარმოდგენს მის განუყოფელ ნაწილს.

19.5 წინამდებარე ხელშეკრულების ნებისმიერი ცვლილება ან დამატება ძალაშია მხოლოდ მას შემდეგ, რაც ის წერილობითი ფორმითაა შედგენილი და ხელმოწერილია მხარეთა მიერ.

შემსყიდველი

**სსიპ „საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის
დაცვის ეროვნული სააგენტო“**

მის: ქ. თბილისი, თაბუკაშვილის #5

სახელმწიფო ხაზინა

კოდი: TRESGE22

ა/ა # GE24NB0330100200165022

ს/კოდი: 204562311

**გენერალური დირექტორის
მოვალეობის შემსრულებელი**

პაატა გაფრინდაშვილი

მიმწოდებელი

სსიპ აჭარის მუზეუმი

მის: ქ. ბათუმი, ხარიტონ ახვლედიანის ქ N4

ელ. ფოსტა: ajaramuseum@gmail.com; ტელ: 591010105

სახელმწიფო ხაზინა

კოდი: TRESGE22

ა/ა 750797519

ს/კოდი: 245769271

დირექტორი

სულხან ოქროპირიძე

ხელშეკრულება დამოწმებულია მხარეთა მიერ ელექტრონული ფორმით

ტექნიკური დავალება

▣ ზოგადი სახელმძღვანელო პრინციპები

საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული კულტურული ობიექტების მოვლა-პატრონობა და მათი შენარჩუნება მნიშვნელოვანია სახელმწიფოს განვითარების პროცესში. ჩასატარებელი სამუშაოებით მოხდება საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების შესასწავლად და დასაცავად საჭირო ღონისძიებების განხორციელება.

▣ ძირითადი პირობები

მიმწოდებელი შემსყიდველთან შეთანხმებული სამუშაოების გრაფიკის შესაბამისად, წარუდგენს მას ინფორმაციას, წერილობითი ანგარიშის სახით, გათვალისწინებული სამუშაოების მიმდინარეობის შესახებ. იგი ვალდებულია, გაითვალისწინოს შემსყიდველის შენიშვნები და წინადადებები.

სამუშაოების შესრულების გრაფიკი განსაზღვრავს სამუშაოთა მიმდინარეობას და შემსყიდველისათვის ეტაპობრივად წარდგენის გეგმას.

ჩატარებული არქეოლოგიური გათხრების ანგარიშები, უნდა ჩაბარდეს ქვემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გათვალისწინებით:

ტექსტი აკრეფილი უნდა იყოს AA4 ზომის სტანდარტულ ფურცელზე;

შრიფტის სახე - Sylfaen;

ტექსტის შრიფტის ზომა - 11;

სქოლიოს შრიფტის ზომა - 10;

სტრიქონებს შორის ინტერვალი - 1,15;

ფურცლის გვერდზე ტექსტის მინდორი: მარცხნიდან - 1.5სმ, მარჯვნიდან - 1 სმ, ზემოდან - 2.5 სმ, ქვემოდან 2.5 ს.

ავტორის სახელი და გვარი დაიწეროს სათაურის ქვეშ, მარჯვენა მხარეს. ელექტრონული ფოსტის მითითებით.

სურათები - ნუმერაციის მითითება ტექსტში, ფრჩხილების გამოყენებით, მაგ., (სურ.1).

საჭიროების შემთხვევაში შესაძლებელია ლიტერატურისა და შენიშვნების ჩატანა სქოლიოში.

რეზიუმე ინგლისურ ენაზე.

ტექნიკური ანგარიში უნდა შეიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას:

ა) გათხრების მიზანი;

ბ) გათხრების მეთოდოლოგია;

გ) შესწავლილი ფართობის ზუსტი ადგილმდებარეობა (მუნიციპალიტეტი, ადგილი, GPS კოორდინატები);

დ) ძირითადი შედეგები;

ე) საჭიროა იმ მუხეუმების დასახელება, სადაც დაცული იქნება არქეოლოგიური მონაპოვარი.

შესრულებული სამუშაოების ანგარიში შემსყიდველს წარედგინება ელექტრონული ვერსიის _ კომპაქტური CD დისკის (1 ეგზემპლარი) და მყარი ასლების სახით (2 ეგზემპლარი).

მიმწოდებელი ვალდებულია, არქეოლოგიური სამუშაოების დაწყებამდე ძეგლზე დაამონტაჟოს ჩასატარებელი სამუშაოების ამსახველი საინფორმაციო ბანერი, რომელიც უნდა შეიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას:

o მესაკუთრე;

o შემსყიდველი;

o მიმწოდებელი;

o ჩასატარებელი სამუშაოს სახეობა;

▣ ძეგლის მოკლე აღწერა

ბოლო წლებში სადაზვერვო და მცირე მასშტაბის გაწმენდითი-გათხრითი სავსე სამუშაოების შედეგად აჭარის ტერიტორიაზე გამოვლენილ იქნა ბრინჯაოს მეტალურგიასთან დაკავშირებული მეტად საინტერესო კერები. მათმა რიცხვა 25-ს მიაღწია. დასტურდება, რომ ლითონის დასაქუცმაცებელი ქვის გობების პარალელურად აქაურ მკვიდრთ გამოუყენებიათ თითქმის ინდუსტრიულ დონეზე აყვანილი ახალი ტექნოლოგიური ხერხები. მისი არსი

მდგომარეობს შემდეგში: პირველ რიგში მდინარეთა ხეობებში, უპირატესად დამრეც, სიპ კლდოვან მასივებში, თვით მდინარეთა კალაპოტებში ამოუკვეთიან მოზრდილი გოლები, რომელთა სიფართოე ზოგჯერ 5 მ-ზე მეტია, ხოლო სიღრმე 1,5 მ-დე. მასში ათავსებდნენ საბადოებიდან გამოტანილ ლითონის ნატეხებს ფუჭი ქანებისაგან განთავისფულების მიზნით. ყველა ძეგლზე მათი რიცხვი საგრძნობია. მაგალითად, თეთრობის მთაზე 24 ასეთი გოლის არსებობა დადასტურდა. ამავდროულად, ძველ მეტალურგებს კლდის მასივებშივე ამოუკვეთიან ასევე დიდი რაოდენობით სხვადასხვა ზომის ქვის გობები, რომლებშიც ხდებოდა წყლის ენერგიის გამოყენებით გოლებში გამდიდრებული ლითონის დაფშვნა-დაქუცმაცება მომდევნო ეტაპისათვის ქურებში ლღობის პროცესების დაჩქარების მიზნით. მათმა რიცხვმა ასეულს გადააჭარბა. ზოგჯერ მარტო ერთ ძეგლზე 30-მდე კლდეში ნაკვეთი გობია დაფიქსირებული. მოპოვებულია ბრინჯაოს მეტალურგიასთან დაკავშირებული საინტერესო არტეფაქტები. ჩანს, რომ პოლიმეტალებით მდიდარი სამხრეთ-დასავლეთ საქართველო, განსაკუთრებით ჭოროხის აუზი, წარმოადგენდა ბრინჯაოს მეტალურგიის მსოფლიო ცივილიზაციის ერთ-ერთ უძველეს კერას ძვ.წ. V-II ათასწლეულებისათვის. ჩვენს ხელთ არსებული მონაპოვრების მიხედვით უნდა ჩანდეს, რომ აქაური ნედლეული მარტო ადგილობრივი მომხარების საგანი არ უნდა ყოფილიყო. ეჭვგარეშეა, რომ მნიშვნელოვანი წილი მიედინებოდა ანატოლიისა თუ წინა აზიის ქვეყნებში.

- აჭარის მეტალურგიული კერების გამოვლენისა და კვლევისთვის უნდა ჩატარდეს შემდეგი არქეოლოგიური სამუშაოები:

- მდინარე მაჭახელას ორივე სანაპიროს კლდოვანი ქანების გაწმენდა მცენარეული საფარისა და ეკალ-ბარდისაგან, ფართობით 60X15მ²;
- მდინარე მაჭახელას ორივე სანაპიროზე მიწის ფენის მოხსნა ფართობით 60X15X0.20მ³;
- მდინარის ორივე ნაპირზე ქვის გოლების გაწმენდა ხერგილისა და ქვა-ღორღისაგან 60X20X0.1 მ³;
- განათხარი მიწის გატანა 20 მ მანძილზე ხელით და ურიკით.

II არქეოლოგიური გათხრების ჩატარების პირობები

- სამუშაოების ჩატარებისას ყურადღება უნდა მიექცეს სამუშაოთა შესრულების ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, რომელთა დაცვა სავალდებულოა კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის ფასეული ელემენტების შესანარჩუნებლად. მუშაობის პროცესში მიმწოდებელი ვალდებულია, სამუშაოები შეასრულოს სავალდებულო არქეოლოგიური სამუშაოების მეთოდების სრული დაცვით;
- მიმწოდებელი ვალდებულია არქეოლოგიურ კვლევით სამუშაოებში უზრუნველყოს სტუდენტების ჩართულობა;
- სამუშაოთა მიმდინარეობისას გამოვლენილი არქეოლოგიური ობიექტები და არქეოლოგიური მასალა მიმწოდებელმა სათანადოდ უნდა დაიცვას დაზიანებისგან, განადგურებისა და დაკარგვისგან, ასევე გარემო პირობებისა და სხვა არასასურველი ზემოქმედებისაგან;
- თუ არქეოლოგიურ სამუშაოთა მიმდინარეობისას გამოვლინდა მაღალი მატერიალური ღირებულების მქონე ნივთი (ნივთები), ამასთანავე, მეთოდოლოგიური, კლიმატური, ტექნიკური ან სხვა პირობების გამო ვერ ხერხდება მისი (მათი) დაუყოვნებლივ ამოღება და უსაფრთხო ადგილას ტრანსპორტირება, მიმწოდებელი ვალდებულია, დაუყოვნებლივ მიმართოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამის ტერიტორიულ ორგანოს;
- მომრავი არქეოლოგიური მონაპოვარი, უნდა ჩაბარდეს უახლოეს მუზეუმ-ნაკრძალს, მუზეუმს ან სხვა შესაბამის სამეცნიერო დაწესებულებას სათანადო თანხმობა დოკუმენტაციასთან ერთად;
- არქეოლოგიური სამუშაოების მიმდინარეობისას, ახლადგამოვლენილი გარემოებ(ებ)ით გამოწვეული ცვლილებები შეთანხმებულ უნდა იქნეს შემსყიდველთან.

II შემსყიდველისთვის გადასაცემი საბოლოო პროდუქცია

წარმოდგენილი პირობებისა და ვადების ფარგლებში, მიმწოდებელმა საბოლოო პროდუქციის სახით შემსყიდველს უნდა გადასცეს არქეოლოგიური კვლევის ჩატარების შედეგები, შემდეგი შემადგენლობით:

- შესწავლილი ტერიტორიისა და მასზე არსებული ობიექტების ფიქსაციის, მათ შორის ფოტო და ვიზუალური აღწერის მასალები;
- შესწავლილი ტერიტორიის (ობიექტის) ისტორიულ-ბიბლიოგრაფიული და საარქივო კვლევის მასალები, შესაბამისი წყაროების მითითებით. კერძოდ: სამუზეუმო და საარქივო მასალების (არსებობის შემთხვევაში –

ისტორიული რუკები და გენერალური გეგმები, ისტორიული საკადასტრო და ნაგებობების გეგმები, არქივებში დაცული, ტერიტორიის ამსახველი ფოტომასალა, კოსმოსური და აეროფოტომასალები) მოძიება;

- შესწავლილ ტერიტორიაზე მოპოვებული პირველადი ინფორმაციის საარქივო მონაცემებთან მიმართების ანალიზი;

- შესწავლილი ტერიტორიის ადგილმდებარეობის სიტუაციური გეგმა (მასშტაბი 1:2000 და 1:500), GGPS კოორდინატებით;

- საკვლევი ტერიტორიის კვადრატებად დაყოფის სქემა;

- არქეოლოგიური კვლევისას გამოვლენილი ძეგლების განლაგების სქემა და ანაზომი;

- არქეოლოგიის ხელმოწერით დადასტურებული შურფების განლაგების სქემა;

- კროკები;

- გამოხაზული ნახაზები (მასშტაბი 1:25, 1:20) ძირითადი პარამეტრების ზომების დატანით;

- ტექსტური აღწერილობა;

- არქეოლოგიური კვლევის შედეგების ანგარიში.

- გამოვლენილი ობიექტების (უძრავი/მოძრავი) შესახებ ინფორმაციის ატვირთვა საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს "კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა მართვის გეოსაინფორმაციო სისტემაში" (ობიექტის ინფორმაციის შეტანა, ობიექტის შექმნა, რუკაზე განთავსება, ფოტოების ატვირთვა ანოტაციებით, გრაფიკული მონაცემების ატვირთვა, დოკუმენტაციის ატვირთვა). ინფორმაციის ატვირთვა ბაზაში უნდა მოხდეს კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების მიხედვით შედგენილი სააღრიცხვო დოკუმენტაციის ველების შესაბამისად. იხ. თანდართული ფორმები

- მოძრავი არტეფაქტების შემთხვევაში ბაზაში ასატვირთი ობიექტები განისაზღვრება შემდეგნაირად:

1. პროფილირებული არტეფაქტები

2. ფრაგმენტები ან მათი ერთობლიობა, რომლებიც ექვემდებარებიან აღდგენა/რესტავრაციას

- არტეფაქტები, რომლებიც მნიშვნელოვან მეცნიერულ ღირებულებას ატარებენ (მაგ: ძეგლის დათარიღების განსაზღვრა, დამზადების ტექნოლოგიის დადგენა და ა.შ.).

აჭარის მეტალურგიული კერების არქეოლოგიური კვლევა, ხარჯთაღრიცხვა

I. ფიზიკური სამუშაოები

№	სამუშაოების ჩამონათვალი	განზომ. ერთ.	რაოდენ.	ერთ. ფასი ლარი	სულ ღირებულება ლარი
1	2	3	4	5	6
	არქეოლოგიური სამუშაოები				
1	მდინარე მაჭახელას ორივე სანაპიროს კლდოვანი ქანების გაწმენდა მცენარეული საფარისა და ეკალ-ბარდისაგან ფართობით 60X15მ2;	მ2	750.0	8	6000
2	მდინარე მაჭახელას ორივე სანაპიროზე არქეოლოგიური კვლევა ფართობით 60X15X0.20მ3;	მ³	120.0	10	1200
3	მდინარის ორივე ნაპირზე ქვის გოლების გაწმენდა ხერგილისა და ქვა-ღორღისაგან 60X20X0.1 მ3	მ³	120.0	10	1200
4	მიწის გატანა 20 მ მანძილზე ხელით და ურიკით	მ³	240.0	7	1680
	ჯამი I				10080.0

II. კვლევითი სამუშაოები

	დასახელება	სულ ღირებულება, ლარი
1	შესწავლილი ტერიტორიისა და მასზე არსებული ობიექტების ფიქსაცია, მათ შორის ფოტო და ვიზუალური აღწერის მასალები	700.0
2	შესწავლილი ტერიტორიის (ობიექტის) ისტორიულ-ბიბლიოგრაფიული და საარქივო კვლევის მასალები, შესაბამისი წყაროების მითითებით. კერძოდ: სამუზეუმო და საარქივო მასალების (არსებობის შემთხვევაში – ისტორიული რუკები და გენერალური გეგმები, ისტორიული საკადასტრო და ნაგებობების გეგმები, არქივებში დაცული, ტერიტორიის ამსახველი ფოტომასალა) მოძიება	600.0
3	შესწავლილ ტერიტორიაზე მოპოვებული პირველადი ინფორმაციის საარქივო მონაცემებთან მიმართების ანალიზი	450.0
4	შესწავლილი ტერიტორიის ადგილმდებარეობის სიტუაციური გეგმა (მასშტაბი 1:2000 და 1:500), GPS კოორდინატებით	355.0
5	საკვლევი ტერიტორიის კვადრატებად დაყოფის სქემა	104.3
6	არქეოლოგიური კვლევისას გამოვლენილი ძეგლების განლაგების სქემა და ანაზომი	200.0
7	არქეოლოგის ხელმოწერით დადასტურებული შურფების განლაგების სქემა	300.0
8	კროკების შედგენა	380.0
9	გამოხაზული ნახაზები (მასშტაბი 1:25, 1:20) ძირითადი პარამეტრების ზომების დატანით	395.0
10	ტექსტური აღწერილობა	700.0
	ჯამი II	4184.3

სულ პირდაპირი ხარჯები (ჯამი I+ჯამი II)		14264.3
ზედნადები ხარჯები არაუმეტეს 10%	10%	1426.4
ჯამი		15690.7
მოგება არაუმეტეს 8%	8%	1255.3
ჯამი		16946.0
დღგ	18%	3050.3
სულ		19996.3

დღგ-ს გადამხდელი პირი ვალდებულია ხარჯთაღრიცხვა წარმოადგინოს, როგორც დღგ-ს გარეშე ასევე დღგ-ს ჩათვლით (სატენდერო ინადადების ფასი სისტემაში წარმოდგენილი უნდა იყოს დღგ-ს გარეშე)

სსიპ აჭარის მუზეუმი
დირექტორი: სულხან ოქროპირიძე

სსიპ – აჭარის მუზეუმის ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმი

ბრინჯაოს უძველესი მეტალურგიული კერები

სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოში

არქეოლოგიური სამუშაოების საპროექტო დოკუმენტაცია

2019 წლის არქეოლოგიური სეზონი

კვლევითი სამუშაოების საპროექტო დოკუმენტაცია

განმარტებითი ბარათი:

მეგლის დასახელება: ქვედა ჩხუტუნეთი

ადგილმდებარეობა: საქართველო, ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი.

საფოსტო ინდექსი: ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი – 6400

ქვედა ჩხუტუნეთი

გეოგრაფიული კოორდინატები:

გრძედი - $41^{\circ}29$

განედი - $41^{\circ}50$

GPS მონაცემები:

N $41^{\circ} 29.838$

E $41^{\circ} 50,397$

მისამართი გუგლის რუკების საძიებო სისტემაში:

https://drive.google.com/open?id=1326ymygvAlujlk62HhkJO8qshlm48_gR&usp=sharing

ცხემლარა (ადგილი ციციანათელა)

GPS მონაცემები:

N $41^{\circ} 30.630'$

E $041^{\circ} 49.342'$

მისამართი გუგლის რუკების საძიებო სისტემაში:

<https://www.google.com/maps/d/viewer?hl=en&mid=1s4vVC1efmP17aMrPIURz0NFdqYEodfnp&ll=41.5104999999999986%2C41.8223669999999986&z=17>

არქეოლოგიური სამუშაოების შემსრულებელი:

სსიპ – აჭარის მუზეუმის ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმი. ბრინჯაოს უძველესი მეტალურგიული კერები სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოში.

არქეოლოგიური სამუშაოების სანებართვო მოწმობის მფლობელი და არქეოლოგიური ექსპედიციის ხელმძღვანელი:

ამირან კახიძე - პირ.N 61002000790

სსიპ – აჭარის მუზეუმის ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმის მმართველი.

სამუშაოების წარმოების აუცილებლობა და მისი შესაბამისობა კანონმდებლობასთან

ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმი დიდ მადლიერებას გამოხატავს საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს, მისი მესვეურების მიმართ იმასთან დაკავშირებით, რომ 2016 წლიდან სააგენტოს ფინანსური მხარდაჭერით ხორციელდება მეტად საინტერესო საველე არქეოლოგიური კვლევა-ძიებანი ისტორიოგრაფიის მეტად აქტუალური პრობლემის მეტალურგიის უძველესი კერების შესწავლასთან დაკავშირებით სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს, კერძოდ, აჭარის ტერიტორიაზე. უკვე არქეოლოგიური გათხრები განხორციელდა 5 ძეგლზე (სარფი, თხილნარი, სკურდიდი, კვირიკე, დაგვა და გოგაძეები). 2014 წლიდან სადაზვერვო სამუშაოებისას აღმოჩენილია 50მ-დე ძეგლი, რომელთა მიხედვით საფუძველი ჩაეყარა ზემოთ აღნიშნულ პრობლემასთან დაკავშირებით მრავალი ასპექტის მომცველ სრულიად ახალ მიმართულებას მსოფლიო არქეოლოგიაში. უახლესი აღმოჩენებით შესაძლებელი ხდება მეცნიერული დაკვირვებები ვაწარმოოთ სხვადასხვა ნოვაციაზე მეტალურგიის პროცესებში საბადოებიდან გამოტანილი ნედლეულის ფლოტაციის, დნობის პროცესების დაჩქარების მიზნით მათი დაფშვნა-დაქუცმაცებისა და ფერადი ლითონების მოპოვების ზოგიერთ უძველეს ხერხებთან დაკავშირებით. ჰიდროარქეოლოგიის ახალ კერებში განხორციელებულია გრანდიოზული მასშტაბის მეგალითური სამუშაოები წყლის ენერგიის გამოყენებით შრომის ნაყოფიერების თითქმის ინდუსტრიულ დონეზე აყვანის მიზნით. ჩვენ საქმე გვაქვს პროფესიონალ მელითონეთა არაერთ გენიალურ მიგნებასთან. საბადოებიდან გამოტანილი ნედლეულის ფუჭი ქანებისგან გამოთავისუფლების, ფლოტაციის მიზნით საყოველთაოდ ცნობილი მარტივი, დაბალი შრომის ნაყოფიერების მქონე ხერხების ნაცვლად, სრულიად განსხვავებულ გარემოში, მდინარეული კლდის ქარაფოვან ქანებში ამოკვეთილ ქვის გოლებში მიშვებული მორევით შექმნილი ჩანჩქერებით შრომის პროდუქტიულობა მაღალ დონეზე აიყვანეს. სწორედ ამ ხასიათის ძეგლების შესწავლა გაგრძელდა 2018 წელს ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის სოფელ ქვედა ჩხუტუნეთში. მიუხედავად იმისა, რომ დაწყებული სამუშაოები ვერ იქნა ბოლომდე მიყვანილი, წინასწარეული შედეგები მეტად შთამბეჭდავია.

მოვასწარით მისი ერთი ნახევრის გამოჩენა. გამოიკვეთა ქვის ორი გოლი, ხელოვნურად შექმნილი არხ-ჩანჩქერები, მარცხენა სანაპიროზე გარკვეული დისტანციით დაშორებული ორი ბილიკი და მე-3 გოლთან დაკავშირებული ვიწრო არხი. ქვის ქანებში ნაკვეთი საკმაოდ ფართო გზა და კიბის რამდენიმე საფეხური აღმოჩნდა მარჯვენა სანაპიროზეც.

2019 წლისათვის ჩხუტუნეთის ექსპედიცია მიზნად ისახავს დაწყებული სამუშაოების ბოლომდე მიყვანას. კერძოდ, ზედა ნახევარზე ფიქსირებული მომდევნო სამი გოლისა და ქვის გობის მიმდებარე

კლდოვან-ქარაფოვანი ადგილების გაწმენდას მცენარეული საფარისა თუ ეკალ-ბარდისაგან, ხუთივე გოლში შემორჩენილი ქვა-ღორღისა და ხის ნარჩენების გატანას, მიმდებარე ადგილებში ახალი არტეფაქტების ძიებას (მორიგი ბილიკებისა თუ ქვის არხების სახით).

პარალელურად დაიწყება ცხემლარას ქვის თალიან ხიდთან ახლოს (ადგილი ციციანთელა) ახლად აღმოჩენილი მეტალურგიული კერის არქეოლოგიური გათხრები. ვიზუალურადაც შესანიშნავად იკითხება 14-მდე ქვის გოლისა და გობის არსებობა. ამით დასრულებული სახე მიეცემა მაჭახლის ხეობის ფერადი მეტალურგიის უძველესი კერების საველე არქეოლოგიურ კვლევა-ძიებებს. ყოველივე ეს კი ნათელ წარმოდგენას შეგვიქმნის ფერადი ლითონების დამუშავების (ფლოტაცია, დაფშვნა-დაქუცმაცება) ფართო მასშტაბებზე.

ზემოთ ჩამოთვლილ ძეგლებზე ჩასატარებელი არქეოლოგიურ სამუშაოების წარმოდგენილი პროექტის რულად შეესაბამება საქართველოს კანონს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის შესახებ.

საპროექტო არქეოლოგიური კვლევა-ძიების მოსალოდნელი შედეგები

ექვგარეშეა, რომ ახალი საველე არქეოლოგიური კვლევა-ძიებანი ბევრი მორიგი სიახლის მომცემი იქნება მეტალურგიის მნიშვნელოვანი ასპექტების ახლებური კვლევისათვის. მეტალურგიის ისტორიაში მსოფლიოს ხალხებში კარგად ცნობილი შრომატევადი მეთოდების კვალდაკვალ აქაურ პროფესიონალ მელითონეებს სრულიად ახალ გეოგრაფიულ გარემოში წყლის ენერგიის გამოყენებით მკვეთრად გაუზრდიათ ნედლეულის ფუჭი ქანებისაგან გათავისუფლებისა და ქურებში ლღობის პროცესის დაჩქარების მიზნით ფლოტაციაქმნილი ნედლეულის დაფშვნა-დაქუცმაცების პროცესები. გარდა ამისა, ძეგლების სრულყოფილი შესწავლა შესაძლებლობას მოგვცემს განვსაზღვროთ ფართო მასშტაბის მეგალითური სამუშაოებისას შექმნილი ქვის გოლების წარმადობა და მოცულობები. მსგავსი მასშტაბის სამუშაოების შესრულება ნათელყოფს, რომ მსოფლიო ბაზარზე მკვეთრად გაზრდილი მოთხოვნილება კავკასიურ ნედლეულზე. ისიც აშკარაა, რომ ჩვენს ქვეყანას დიდი წვლილი შეუტანია საყოველთაოდ ცნობილი აღმოსავლური ცივილიზაციების (მესოპოტამიის, ანატოლიის, კრეტა-მიკენის) შექმნაში. შესასწავლიობიექტი გამოირჩევა მონუმენტურობით. კლდის ქანოზზე კასკადურადაა განლაგებული ქვის გობი და გოლები, ორივე სანაპიროს მეტად ვრცელი ტერიტორიის მომცველი ქარაფოვანი ზონიდან საწარმოო კერებისკენ კლდეში ნაკვეთი ბილიკები, ქვის კიბეები და არხები. ყოველივე ეს დიდებულ სანახაობას ქმნის. შესაბამისად, გარკვეული ინფრასტრუქტურის მოწყობის შემდეგ, მეზობელი თურქეთის ბევრი ანალოგიური ძეგლის მსგავსად, იგი უნდა იქცეს საყოველთაო სანახაობად

ეკოტურიზმის, შეიძლება ითქვას, ბუმის ეპოქაში. ხეობას უკვე ბევრი დამთვალიერებელი ჰყავს. სანახაობის მოწყობა პირველი პრეცედენტი იქნება ჩვენი ქვეყნის მაგალითზე.

ლიტერატურა:

კახიძე ა., „უძველესი მეტალურგიის სახლად აღმოჩენილი კერები აჭარაში. – I საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის „საქართველო უძველესი მეტალოგენური კერა (აჭარა). უახლესი აღმოჩენები, კონტაქტები აღმოსავლურ ცივილიზაციებთან, ნოვაციები, პერსპექტივები. 2018“. მასალები, 2019 (იბეჭდება).

კახიძე ა., ბრინჯაოს მეტალურგიასთან დაკავშირებული მეგალითური კულტურის ძეგლები აჭარაში. – საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები, VII. აჭარის არ მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება – საარქივო სამმართველო. გამოცემლობა „უნივერსალი“, თბილისი, 2017, გვ. 280–294.

კახიძე ა., ბრინჯაოს მეტალურგიის უძველესი კერები აჭარაში (2014–2015 წწ. აღმოჩენების მიხედვით). – ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმის შრომები, VII. გამოცემლობა „ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი“, ბათუმი, 2017, გვ. 3–15.

კახიძე ა., უახლესი აღმოჩენები ბრინჯაოს მეტალურგიის უძველესი კერების კვლევისათვის საქართველოში (აჭარა). – მაცნე, 2. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მაცნე (ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია). თბილისი, 2017, გვ. 88–100.

კახიძე ა., უახლესი არქეოლოგიური აღმოჩენები აჭარაში. – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის გამსვლელი სხდომა აჭარაში. 2014 წლის 3–5 ივლისი (მასალები). თბილისი, 2015, გვ. 61–122.

გათხრების შედეგად გამოვლენილი უძრავი და მოძრავი არქეოლოგიური ობიექტების კონსერვაციის, შენახვის გარანტიები

სოფლებში ქვედა ჩხუტუნეთსა და ცხემლარაში გათხრების შედეგად აღმოჩენილი არტეფაქტები სათანადო საველე დოკუმენტაციის შედგენის შემდეგ განთავსდება სსიპ – აჭარის მუზეუმის ბათუმის არქეოლოგიურ მუზეუმში.

არქეოლოგიური სამუშაოების პროექტი

2019 წლისათვის არქეოლოგიური კვლევა-ძიებანი განხორციელდება ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის სოფელ ქვედა ჩხუტუნეთში ორ უბანზე. ახალი საველე სამუშაოები გათვალისწინებულია სოფელ ცხემლარასთან ახლოს (ადგილი ციციანათელა).

არქეოლოგიური სამუშაოების კალენდარული გრაფიკი

20 აგვისტო – 20 სექტემბერი

ქვედა ჩხუტუნეთი

20 აგვისტო – ექსპედიციის წევრთა მიღება-დაბინავება.

21–25 აგვისტო – კლდოვან-ქარაფოვანი მდინარის ორივე სანაპიროს ზედა მონაკვეთის გაწმენდა ბუჩქნარისა და ეკალ-ბარდისაგან. ძეგლის სრულყოფილი გამოჩენა.

26–29 აგვისტო – ჰუმუსოვანი ფენის მოხსნა ორივე სანაპიროზე, არქეოლოგიური გათხრების განხორციელება ახალი არტეფაქტების გამოჩენის მიზნით (ზომები: 80X30 მ-ზე).

30 აგვისტო–5 სექტემბერი – ხუთივე დიდი ზომის ქვის გოლის ამოწმენდა ქვის ღორღისა და ხის ხერგილისგან.

6–18 სექტემბერი – ფოტო და გრაფიკული სამუშაოების წარმოება, საველე დოკუმენტაციის შედგენა.

ცხემლარა. ციციანათელა

20 აგვისტო – 11 სექტემბერი – მეტალურგიის მომცველი არის გაწმენდა ბუჩქნარისა და ეკალ-ბარდისაგან.

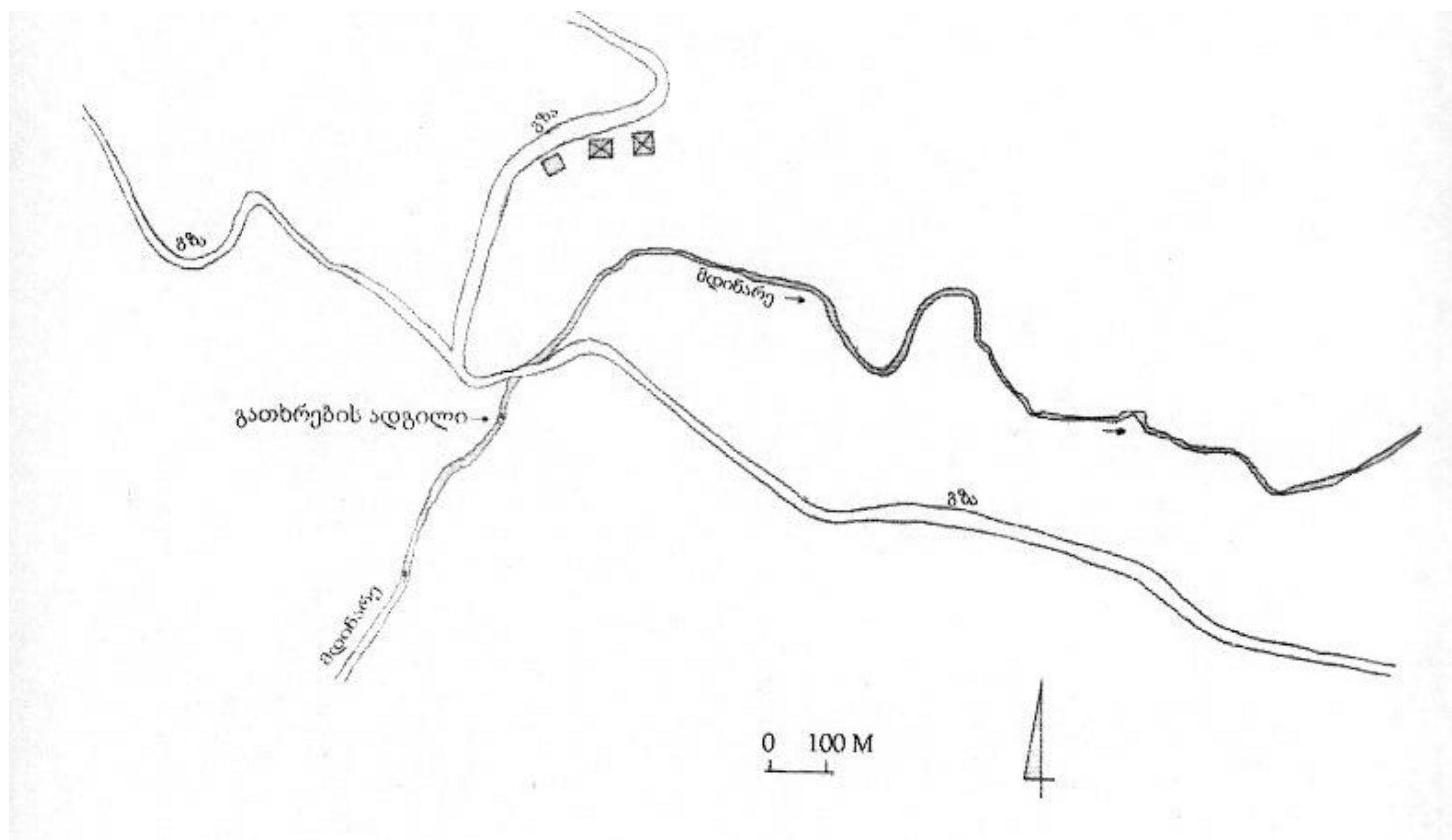
12–16 სექტემბერი – ძეგლის ორივე სანაპიროზე საველე არქეოლოგიური გათხრების წარმოება (ჰუმუსისა და მიწის ფენის მოხსნა ახალი არტეფაქტების გამოჩენის მიზნით). ზომები: სიმაღლე 40 მ, სიფართო – 10-12 მ.

18–20 სექტემბერი – ფოტო და გრაფიკული სამუშაოების წარმოება. არქეოლოგიური გათხრების შესახებ საველე დოკუმენტაციის შექმნა.

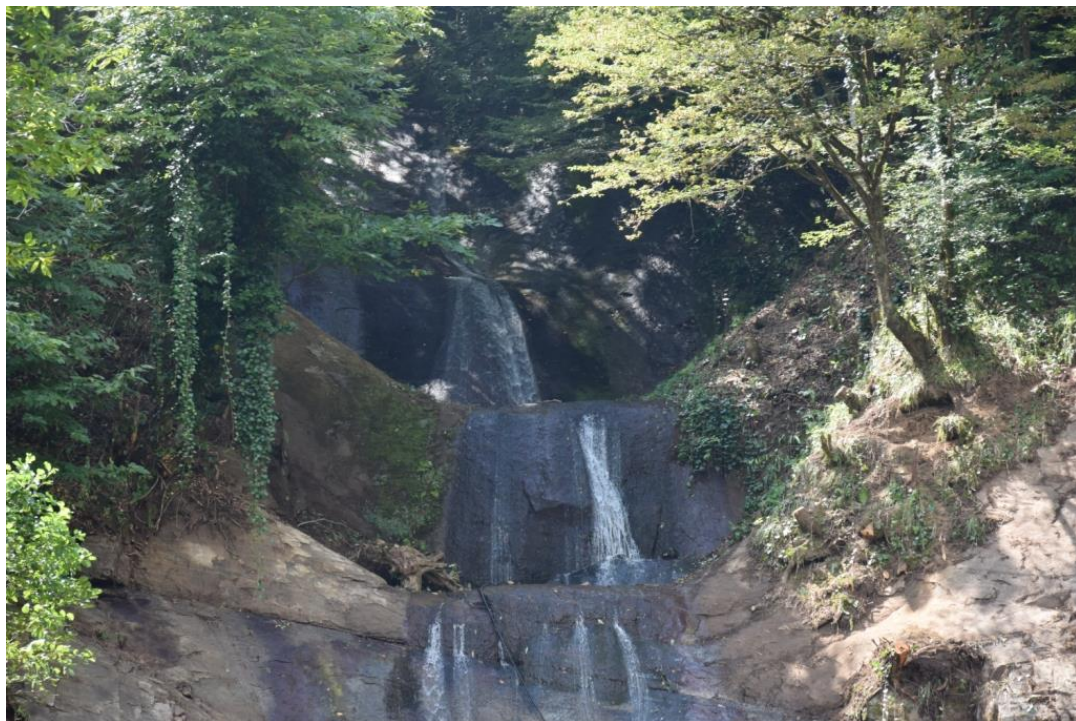
20 სექტემბერი – ექსპედიციის დასრულება.

მაჭახლის ხეობა

ქვედა ჩხუტუნეთი

ბეგლის საერთო გეგმა

2018 წლის არქეოლოგიური გათხრების საერთო ხედი. I-II გოლი

2019 წლის არქეოლოგიური გათხრების ერთ-ერთი მონაკვეთი.
ჩანჩქერის შუა წელი III-IV გოლი

მეხუთე ქვის გოლი

ქვის გობი

ძეგლის მარცხენა სანაპირო.
მეორე გოლთან მისადგომი ქვის ბილიკის ნაშთები

ძეგლის მარცხენა სანაპირო.
კლდეში ნაკვეთი წვრილი არხის ნაშთები

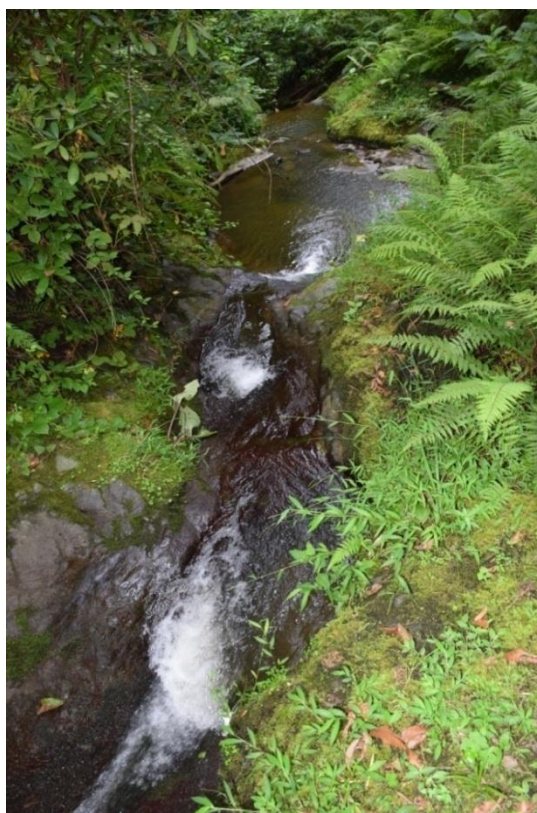
ძეგლის მარჯვენა სანაპირო. ქვის გოლებთან მისადგომიკლდეში ნაკვეთი
გზისა და საფეხურების ნაშთები

ცხემლარა. ციციანათელა

ჩანჩქერები და გოლები

ქვის გობები და კლდეში ნაკვეთი არხი

ცხემლარა. პირპილეთი

ახლად აღმოჩენილი ქვის გოზი

ხელწერილი
ინტერესთა კონფლიქტის არარსებობის შესახებ

ქ. თბილისი

30 აგვისტო, 2019 წელი

სსიპ „საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო“-ს ხელშეკრულების შესრულების კონტროლზე უფლებამოსილი წევრი ვადასტურებთ, რომ სსიპ „საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო“-ს მიერ აჭარის მეტალურგიული კერების არქეოლოგიური კვლევითი მომსახურების (CPV კოდი 71351914) შესყიდვის პროცედურაში ხელშეკრულება #3/459ტ 30.08.2019 წ. ჩვენი მონაწილეობა არ ეწინააღმდეგება „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-8 მუხლის მოთხოვნებს და მიმწოდებელთან მონაწილეობით ინტერესთა კონფლიქტში არ ვიმყოფებით.

ჯგუფის წევრები:

კონსტანტინე ფიცხელაური

ლალი ახალაია

გიორგი ხაბურზანია

